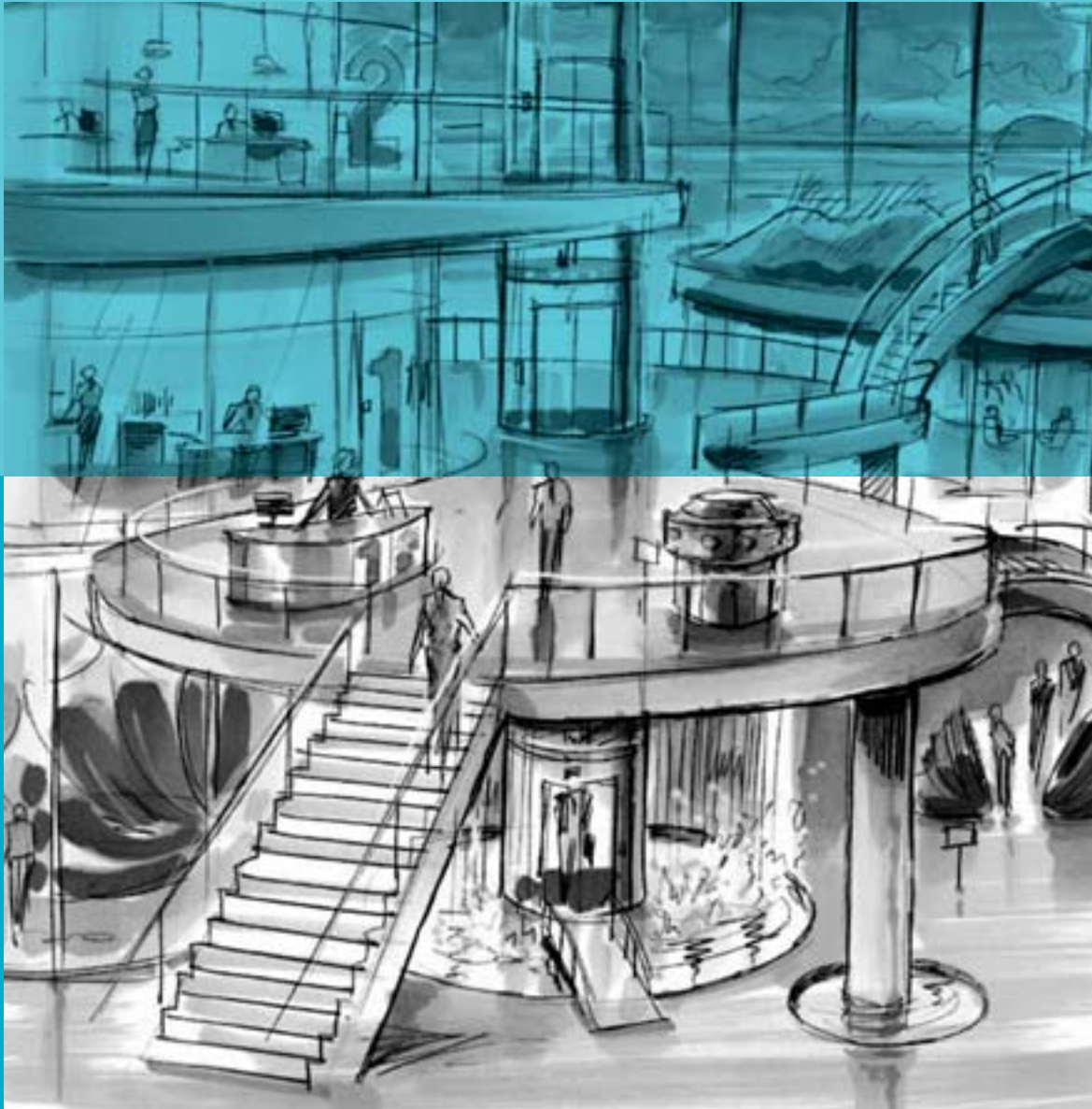

impressie 2008

Inhoud

- 3 Inhoud
- 4 Impuls uit de startblokken!
- 6 Raad van Commissarissen
- 7 Yerseke
- 8 Kenniseconomie
- 10 Nieuwe bedrijvigheid
- 11 Handelsmissies - beurzen
- 12 Experiencecentrum Deltatechnologie
- 13 Agrocomplex Zeeland
- 14 Vitaliteit & Wellness
- 15 InnoGo!
- 16 Maintenance
- 17 Energieconversiepark - reststromenproject
- 18 Jaarcijfers
- 22 Wat is Impuls
- 23 Personalialia + Colofon

Impuls uit de startblokken!

Aan de slag! Met die woorden gaven directeuren Gerbert van der Wal en Koos de Vos op 2 januari 2008 de aftrap voor het eerste 'volle' werkjaar van Impuls. Een volledig nieuw Impuls-team stond gereed om te gaan werken aan de economie van Zeeland. Een korte terugblik.

Koos:

"Dankzij onze insteek bij de aanname konden we rekenen op een enthousiaste groep, met een echte no-nonsense mentaliteit. We zijn inderdaad gewoon meteen flink aan de slag gegaan. Als ik zie wat we samen in 2008 hebben neergezet, dan ben ik best trots. Natuurlijk, het was geen vlekkeloze show, er waren best een paar hobbels, maar het Impuls-team is in 2008 echt goed uit de startblokken gekomen."

Gerbert:

"In dat Vitaliteit & Wellness programma vind je typische voorbeelden van gevarieerde kleinschaligheid. Dat is echt Impuls ten voeten uit: mensen en hun ideeën met elkaar verbinden, tot in de haarvaten van de provincie. Ook onze activiteiten in Yerseke zijn een voorbeeld van verbindingen leggen tussen mensen. Het gaat hier om toerisme, maar ook om wetenschap en aquacultuur. We hadden vorig jaar in Yerseke een partycentrum vol betrokken inwoners en ondernemers, allemaal met goede ideeën. Het is heel mooi om dat allemaal samen te brengen. In 2009 zullen we met concrete projecten hier de eerste vruchten van plukken."

Gerbert:

"Kijk maar eens naar de twee projecten die we in het kader van Pieken in de Delta konden realiseren. Ten eerste het businessprogramma 'Vitaliteit & Wellness - een zee van kansen'. De basis daarvoor is gelegd door het Kenniscentrum Kusttoerisme van de Hogeschool Zeeland en de NHTV internationale hogeschool Breda. Impuls vertaalde dat naar een Pieken-project, dat in juni 2008 is goedgekeurd. Samen met het Kenniscentrum werkt Impuls nu aan de realisatie van investeringsplannen voor meer dan twaalf miljoen euro."

Gerbert van der Wal

Koos de Vos

Koos:

“Ik kan oprecht zeggen dat klein en groot prima samen gaan in Zeeland. Klein: een campinghouder die samen met een schoonheidsspecialiste een nieuwe succesvolle activiteit start. Groot: vaak meteen ook gedúrfd. Neem nu het Experiencecentrum voor Deltatechnologie en Klimaat, ook een Pieken-project dat ontstond in 2008. Dat is echt een pittig, prachtig plan. Als het allemaal doorgaat, moeten heel veel partijen de handen ineen slaan. We hebben er alle vertrouwen in, want bij het maken van de plannen is dat uitstekend gelukt. Met zo’n internationaal centrum voor deltattechnologie zetten we Zeeland én Nederland flink op de kaart.”

Koos:

“Juist ook hier laten we zien dat krachtenbundeling geen vraag maar een uitgangspunt is. Wij ontwikkelden het project samen met onder meer het Kennis Netwerk Delta Water. De provincie Zeeland draagt tot op het hoogste niveau uit dat het Experiencecentrum in de enige échte Delta van Nederland moet komen. Een mooi staaltje van gezamenlijk optrekken!”

“Een ander belangrijk punt was de concretisering van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie. In 2005 al werd de basis gelegd, en steeds duidelijker wordt dat bijna alle grote vernieuwingsprojecten kenniselementen hebben. Die kennis moet je goed borgen in een technisch georiënteerde provincie als Zeeland. Het zeewater genereert immers economische activiteiten en ontspanningsmogelijkheden, maar ook technologie. We moeten binnen de unieke eigenheid van Zeeland proberen activiteiten te ontplooiën die passen en meerwaarde hebben, bijvoorbeeld een HBO opleiding op het gebied van watermanagement. Uniek in de wereld. Daarvoor zijn in 2008 de eerste stappen gezet.”

Gerbert:

“Dit is geen jaarverslag in de klassieke zin. Het is bedoeld als impressie, waarmee we absoluut niet volledig zijn. We hebben heel wat stekken gezet in 2008 waarvan we in 2009 de eerste resultaten zien. In 2008 hebben we echt gevoeld dat we iets kunnen toevoegen. Door pragmatisch de handen uit de mouwen te steken. Niet roepen wat anderen zouden moeten doen, maar zelf verantwoordelijkheid pakken. Ieder dag opnieuw bekijken wat we voor de economie van Zeeland kunnen betekenen.”

Koos:

“De recessie kunnen we niet oplossen, daar gelden wereldwijde factoren. Wel merken we dat juist nu een club als Impuls nodig is. In 2008 hebben we een aantal malen gehoord: ‘Nou, da’s niet slecht...’ Als een Zeeuw dat zegt, dan mag je best trots zijn.”

Raad van Commissarissen

Impuls is er in 2008 al in geslaagd om op verschillende thema's structuurversterkende projecten te ontwikkelen. Ze zijn succesvol ingediend in programma's als Pieken in de Delta en OP Zuid. Kort voor het einde van het jaar werd ook een groot project voor startende ondernemers (InnoGo!) goedgekeurd. Kenmerkend voor de werkwijze van Impuls is daarbij de focus op snelheid, kwaliteit en draagvlak. Mede door de ontwikkeling van de projecten maar ook door de toenemende zichtbaarheid van Impuls binnen en buiten Zeeland is de Raad van mening dat het draagvlak voor Impuls verder groeiende is.

De kerntaak Kenniseconomie kenmerkte zich door een doorontwikkeling van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie, waarbij de rol van Impuls met name ook bestaat uit het ontwikkelen van nieuwe projecten. Toegepaste kennis is voor Impuls een belangrijk onderdeel van al zijn projecten. Daarmee snijdt het thema Kenniseconomie dwars door de sectorale indeling die Impuls vanaf de start heeft gekend. Naar verwachting wordt deze lijn in 2009 doorgetrokken. Dat zal resulteren in de ontwikkeling van een aantal nieuwe projecten, waarbij de focus zal liggen op die plannen waarbij zowel ondernemers, onderwijsinstellingen als overheden betrokken zijn.

Voor de kerntaak Promotie & Acquisitie geldt dat in de tweede helft van 2008 het effect van de economische crisis voelbaar werd door het uitstellen van investeringen door buitenlandse ondernemers. Desondanks zijn in 2008 resultaten geboekt, met het aantrekken van een aantal nieuwe ondernemingen naar Zeeland. Verder is het op de kaart

zetten van Zeeland in het buitenland krachtig opgepakt, onder meer via bezoeken aan China en het voeren van de buitenlandse regiokantoren van Economische Zaken met relevante (en lang niet altijd daar bekende) informatie over de vestigingsmogelijkheden van Zeeland. Naar verwachting zal dit in 2009 resulteren in een aantal nieuwe leads en nieuwe vestigers.

Belangrijke aandachtspunten voor de Raad zijn en blijven focus, resultaatgerichtheid en samenwerking. Dat zal in 2009 zeker ook terugkomen in de gesprekken met de aandeelhouders als ook een belangrijk aandachtspunt zijn in de evaluatie die naar verwachting in de tweede helft van 2009 zal plaatsvinden. De evaluatie is een belangrijke stap in het besluitvormingsproces inzake de continuering van Impuls na 2010. Niet alleen de vraag of Impuls doorgaat, zal moeten worden beantwoord, maar ook wat voor type ontwikkelingsmaatschappij Impuls na 2010 kan zijn. Als Raad van Commissarissen hebben wij er vertrouwen in, dat Impuls ook na 2010 blijft bouwen aan de economie van Zeeland.

Voorzitter Raad van Commissarissen
David Luteijn

Yerseke

Gebiedsontwikkeling

Het verbinden van betrokken mensen. Dat is een wezenlijk onderdeel van de missie van Impuls en in 2008 kwam dat in Yerseke perfect tot uiting. Impuls ondersteunde de gemeente Reimerswaal bij het realiseren van de plannen voor Yerseke op gebied van kennis en wetenschap, aquacultuur en toerisme, met als doel de lokale economie te stimuleren. In enkele maanden tijd zijn vier concrete ideeën opgepakt om tot uitvoering te brengen. Samen met ondernemers en kennisinstellingen werkte Impuls de plannen uit en zocht naar mogelijkheden om investeringen van ondernemingen te koppelen aan financiële middelen van Den Haag en Brussel.

'Yerseke' is voor Impuls een voorbeeldproject. Het is hier duidelijk dat plannen niet alleen slagen door het aantrekken van subsidies, maar juist ook door goed te luisteren naar wat er leeft; door dat te verbinden met de - soms verborgen - kracht van ideeën van ondernemers en inwoners, in combinatie met het opdoen van goede voorbeelden elders. Het doel hierbij is steeds: zaken voor elkaar krijgen waar de economie van Yerseke echt wat aan heeft.

Ed Peerbolte

Mosselexperience

Dit project richt zich op versterking van recreatie en toerisme met in de hoofdrol de schaal- en schelpdiersector. De bouw van een experiencecentrum wordt beoogd, dat méér bezoekers naar Yerseke trekt en hun verblijfsduur zal verlengen. Yerseke wordt zo nog meer op de kaart gezet als hét centrum voor schaal- en schelpdieren. Ook de omzet en het imago van de zilte branche wordt versterkt.

Johanna Nelisse

Kennispraktijkcentrum schaal- en schelpdier-visserij/aquacultuur

Dit wordt een centrum dat de hiaten dicht tussen onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven. Het centrum zou onder meer onderdak moeten bieden aan bedrijven die willen samenwerken op het gebied van innovatie, en toegepaste kennis beschikbaar maken voor zowel bedrijfsleven als onderwijs, van lbo tot en met universitair niveau.

Kenniseconomie

In 2005 sloten het Zeeuwse bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie. Na zijn oprichting in 2007 werd de coördinatie van dit akkoord een van de drie kerntaken van Impuls.

In 2008 werd duidelijk hoe groot het belang van het thema kenniseconomie binnen Impuls is. Na het inventariseren van de resultaten van de in 2005 gestarte projecten, verscherpte Impuls de werkwijze ten aanzien van het AZK. Geconstateerd werd dat nog lang niet alle projecten de zogenaamde 'triple O-status' hadden (onderwijs, ondernemers en overheden). Bij de start van het AZK was dat wel een van de uitgangspunten.

Verder is in 2008 hard gewerkt aan de integratie van het AZK binnen de overige kerntaken van Impuls. Duidelijk wordt dat structuurversterkende projecten in vrijwel alle gevallen ook te maken hebben met toepassing van kennis. Zo zijn met name in de maak-(proces)industrie, het agro-foodcomplex, recreatie en toerisme, logistiek/maintenance en de zorg een flink aantal grote en kleinere projecten ontwikkeld die de doelstellingen van het AZK dekken. Belangrijke elementen hierbij zijn:

- innovatie van producten en processen;
- wederzijdse betrokkenheid van ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen;
- het uitwisselen van kenniselementen binnen de sector;
- een component die gericht is op verhoging van de kennis in de betreffende sector; veelal via een directe betrokkenheid van het Zeeuwse onderwijs.

Dergelijke projecten ontstaan onder aansturing en begeleiding van Impuls-projectmanagers die een specifieke sector als primair aandachtsgebied hebben.

Voorbeelden zijn ondermeer 'Kennispraktijkcentrum schaal- en schelpdiervisserij/aquacultuur' in Yerseke, 'Internationaal Experiencecentrum Deltatechnologie en Klimaat', het project 'Maritime Maintenance' en 'Vitaliteit en Wellness. Een zee van kansen'. Projecten van dit type passen volledig binnen de doelstellingen van het AZK, maar maken daar formeel geen deel van uit. In alle gevallen wordt intensief samengewerkt met de partners uit het onderwijs.

De kerntaak Kenniseconomie binnen Impuls betekent tevens een continue verversing met nieuwe projecten. Daarmee kreeg het AZK een dynamisch karakter. In 2008 heeft Impuls verder gewerkt aan het etaleren van een aantal succesvolle projecten via het boekje "Kennis in uitvoering". Ook daarmee wordt meer en meer duidelijk dat het AZK in de nieuwe vorm springlevend is.

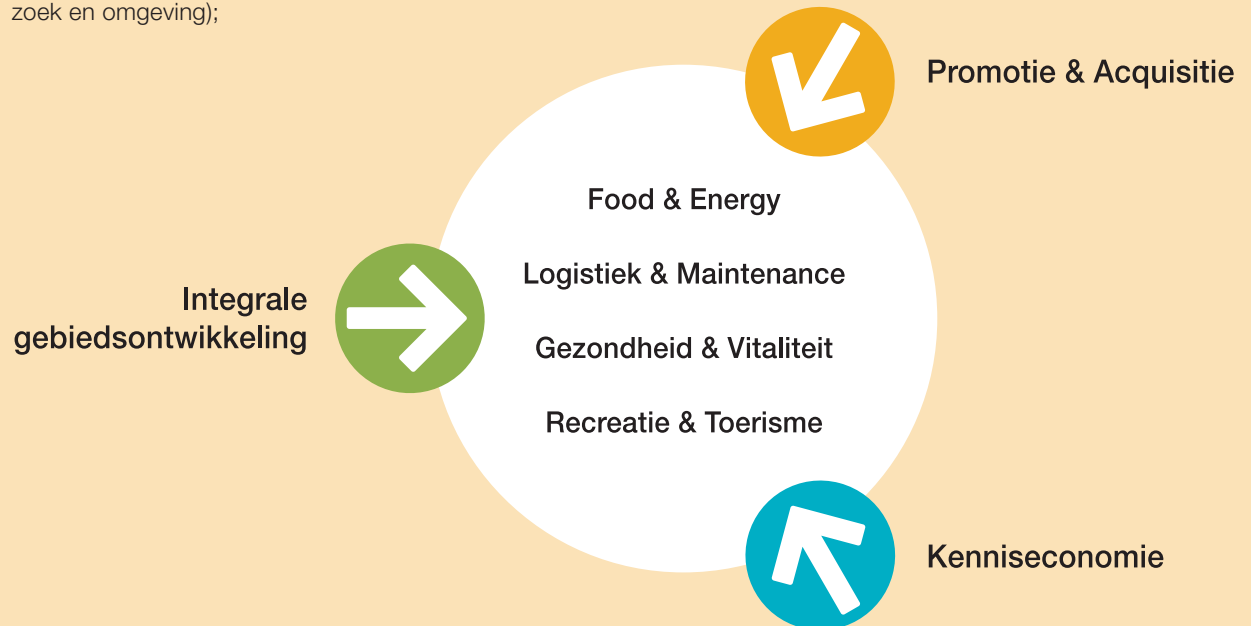
Toch zijn er een paar belangrijke verschillen. Waar de insteek van Impuls tot nieuwe projecten vooral sectoraal en vanuit ondernemers gedacht is, is die in het AZK vooral niet-sectoraal, met veel initiatieven vanuit het onderwijs. Een typisch voorbeeld hiervan is het project STOeB, dat zich richt op de vergroting van instroom in technische opleidingen ten behoeve van de volle breedte van het technisch bedrijfsleven. Het is een typisch onderwijs-georiënteerd project waar het bedrijfsleven van harte aan meewerkt en aan meebetaalt.

Het AZK ontwikkelt zich tot een cross-sectoraal aandachtsgebied 'Kenniseconomie' binnen Impuls waarbinnen de doelstellingen van het AZK optimaal tot hun recht komen. De projecten die dit gebied omvat, hebben veelal de volgende kenmerken:

- ➔ thematisch, cross-sectoraal;
- ➔ gerelateerd aan scholing- en arbeidsmarkt vraagstukken;
- ➔ geïnitieerd vanuit een van de Zeeuwse onderwijsinstellingen;
- ➔ altijd een stevige 3-O of zelfs 5-O component (betrokkenheid van onderwijs, ondernemers, overheden, onderzoek en omgeving);

- ➔ kennisgerelateerde projecten voor de Zeeuwse economie die niet duidelijk vallen in een van de vier prioritaire sectoren binnen Impuls, maar in andere sectoren. Bijvoorbeeld in 'de bouw', ICT, of de creatieve industrie.

Bij al deze projecten zijn de Impuls-projectmanagers betrokken in uiteenlopende rollen als projecttrekker of -duwer, coach, duvelstoejager, raadgever, financier van deelactiviteiten of verbindingen makend naar andere projecten.

Nieuwe bedrijvigheid

Promotie & Acquisitie

Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid is een van de speerpunten van Impuls. Dat betekende in 2008 veel zaaien: relaties opbouwen met potentiële vestigers en Zeeland in binnen- en buitenland meer onder de aandacht brengen als goede vestigingsplaats. Dat gaat niet vanzelf. De ervaring bij langer bestaande ontwikkelingsmaatschappijen leert dat het tijd kost om een portfolio met investerende partijen op te bouwen. Toch kon in 2008 al een aantal successen worden bijgeschreven op de scorelijst van Impuls.

Dali Sailing

In juli 2008 besloot Dali Sailing uit Antwerpen haar activiteiten uit te breiden naar Zeeland. Na bemiddeling door het acquisitieteam van Impuls werd hiervoor Breskens Yachtservice opgericht. Dit bedrijf is in Breskens gevestigd op de locatie van het voormalige Standfast. Van hieruit vinden de activiteiten in de jachthaven van Breskens plaats. De nieuwe vestiging ging van start met zes nieuwe medewerkers, allen toegelegd op stalling, onderhoud, service en verkoop van zeiljachten. Met het oog op de mogelijke toekomstige verdubbeling van 600 naar 1200 ligplaatsen in de jachthaven van Breskens voorziet de directie in de toekomst een verdere groei van de organisatie.

Mathieu Pasquier

Ingenieursbureau Westenberg

In vijftien jaar is Ingenieursbureau Westenberg uitgegroeid van een eenmanszaak tot een van de meest gespecialiseerde ingenieursbureaus in Nederland op het gebied van beheer en onderhoud van civiele kunstwerken en gebouwen. Het hoofdkantoor van Westenberg is gevestigd in Harderwijk. In april 2008 besloot het bedrijf zich in Goes te vestigen, met vier nieuwe medewerkers. De in totaal dertig medewerkers van Westenberg bieden gespecialiseerde dienstverlening voor alle fasen van de levenscyclus van infrastructurele werken en gebouwen.

Impuls was bij de vestiging van beide bedrijven intensief betrokken door de invulling van de randvoorwaarden voor een succesvolle start in Zeeland. De ondersteuning varieerde daarbij van het aanleveren van arbeidsmarktonderzoeken, locatieadvies, tot - bij Dali Sailing - intensieve bemiddeling om behoud van werkgelegenheid en overname van personeel van het voormalige Standfast te garanderen.

Verder is met een groot aantal potentiële vestigers gesproken. Om uiteenlopende redenen hebben sommige bedrijven besloten zich in andere delen van Nederland te vestigen. In het najaar van 2008 werden de gevolgen van de economische crisis voelbaar, waardoor veel investeringsplannen uit- of afgesteld zijn. Juist dan is het promoten van Zeeland, als regio die qua kosten aantrekkelijker is dan veel delen van Nederland, een strategie die door Impuls krachtig wordt doorgevoerd.

Handelsmissies en netwerken

Promotie & Acquisitie

China is een speerpunt in de acquisitie vanwege het feit dat de Chinese economie nog steeds groeit. Impuls werkt samen met partner REWIN aan het profileren van Zuidwest Nederland in het algemeen en Zeeland in het bijzonder als een aantrekkelijke regio.

De regio Zuidwest Nederland heeft sinds 2007 een economisch samenwerkingsverband met de stad Yangzhou. In april ondernamen ruim tachtig vertegenwoordigers van overheid, onderwijs en bedrijfsleven uit Zuidwest Nederland een handelsmissie naar deze stad. Onder hen waren ook zeven Zeeuwse bedrijven. Begin juni is een vertegenwoordiging van Impuls naar Yangzhou teruggekeerd voor het bekend maken van de mogelijkheden van Zeeland via 'investment seminars'.

In augustus kwam er een grote bestuurlijke delegatie vanuit Yangzhou naar Zeeland en Brabant en in het kielzog daarvan ook Chinese bedrijven die zich oriënteren op vestiging in Zeeland. Impuls ondersteunt frequent contact met deze bedrijven, ook al omdat in het zakendoen met China de ontwikkeling van een persoonlijke relatie een belangrijke succesvoorwaarde is. Naast de concrete, gunstige locatiefactoren is vertrouwen een sleutelwoord in de acquisitie.

In november brachten opnieuw drie vertegenwoordigers van Yangzhou een bezoek aan Zeeland en breidde Impuls de scope uit van Yangzhou naar de steden Nantong, Wenzhou en Qingdaom, in de regio Sjanghai.

Guido van Liefland

Beurzen en netwerken

Impuls presenteerde zich in 2008 op verschillende locaties om meer bekendheid in Zeeland te krijgen, bijvoorbeeld op het netwerkdiner van de Business Club Zeeland en op de Contacta. Verder investeerde Impuls op andere manieren in Zeeuwse netwerken en promotie, onder meer via de gemeentelijke bedrijfscontactfunctionarissen en de Regio Bedrijven- en Promotiegids.

Buiten de provincie ging Impuls op vakbeurzen aan de slag in verband met acquisitie-activiteiten, zoals op de Transport en Logistiek beurs in Utrecht. Impuls had hier een eigen stand. Logistiek vormt immers een belangrijke doelgroep in het acquisitieplan. In september 2008 werd een bezoek gebracht aan de Prologistics beurs in Brussel. Op 7 oktober bezocht Impuls de Expo Real in München. Deze grote internationale vastgoedbeurs is een van de belangrijkste vastgoedevenementen in Europa.

Deltatechnologie

Economische Structuurversterking

In juni 2008 is door Impuls succesvol het project Internationaal Experiencecentrum Deltatechnologie en Klimaat (ICDK) ontwikkeld in het programma Pieken in de Delta. Voortbouwend op het werk van Kennis Netwerk Delta Water (KNDW) heeft Impuls het idee vertaald naar een concreet projectplan en de benodigde financiering daarvoor geregeld.

Bedrijven, kennisinstellingen en overheden hebben zich via het KNDW, Stichting Centrum voor Communicatie over Water en Klimaat, en Impuls georganiseerd tot een klein maar slagvaardig consortium dat de handschoen oppakt om dit grootschalige project te realiseren.

Het beoogde doel is om de Zuidwestelijke Delta hét centrum te laten worden voor watergerelateerde kennis en kunde, met daarin alle civieltechnische, maritieme en biologische expertise op het gebied van water en klimaat op één locatie. Hieraan kan een scala aan toeristische en leisure functies worden gekoppeld.

De programmacommissie Pieken in de Delta oordeelde dat dit project een van de potentiële iconen van het Pieken-programma zou kunnen worden, met nationale en internationale uitstraling en passend bij het DNA van de enige échte Delta: Zeeland.

Als projectleider heeft Impuls maanden voordat de definitieve financiering los kwam, zelf risicodragend geïnvesteerd om het project snel en goed in de steigers te zetten. Naarmate duidelijker werd hoe het centrum eruit zou kunnen zien, raakten meer en meer regio's geïnteresseerd en trok het plan tot op nationaal niveau de aandacht. Daarom ook is de provincie Zeeland tot op het hoogste niveau ingeschakeld om de positie van het Zeeuwse initiatief met verve te presenteren en te verdedigen en ervoor zorg te dragen dat de uiteindelijke realisatie in Zeeland plaatsvindt.

Voor Impuls is dit een project in de categorie 'gedurfd grootschalig'. Naast een investeringsimpuls tot wel 30 miljoen euro, kunnen via het ICDK tientallen nieuwe arbeidsplaatsen worden gecreëerd.

Agro Complex Zeeland in beeld

Economische Structuurversterking

Versterken van de realisatiekracht van Zeeland is een van de uitgangspunten van de werkwijze van Impuls. Dat kwam in 2008 onder meer tot uiting in de samenwerking met de ZLTO op het thema Agrocomplex Zeeland. In het kort betekent dat de totale bedrijvigheid, van circa 3.000 Zeeuwse boeren mét aan- en toeleveranciers, met een geschatte productiewaarde van 1,5 miljard euro en een toegevoegde waarde van ongeveer 700 miljoen euro. Om deze belangrijke pijler onder de Zeeuwse economie verder te ontwikkelen, is bundeling van kracht noodzakelijk.

De zeer diverse bedrijvigheid rondom de primaire productie, van toeleveranciers tot eindverwerkers, van transporteurs tot verpakkers, profiteert van nog een unieke eigenschap van Zeeland: de ligging tussen de Randstad en Antwerpen, met de Zeeuwse havens als een belangrijke motor voor economische ontwikkeling.

In 2008 zijn Impuls en ZLTO het project Agrocomplex Zeeland gestart met het in beeld brengen van nieuwe innovatieve ontwikkelconcepten. Voor een deel zijn ze gebaseerd op robuust onderzoek van data om een scherp beeld van de sector te krijgen, maar zeker ook op inspirerende bijeenkomsten met ondernemers en kennisinstellingen. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met Zeeland Seaports, als ontwikkelingsmaatschappij voor de havengebonden bedrijvigheid, een onmisbare schakel voor de verdere uitwerking van de projecten. Voor Impuls is het kunnen bundelen van eigen kracht met die van ZLTO en Zeeland Seaports een belangrijk tussenresultaat op weg naar het einddoel: een blijvend toonaangevend Agrocomplex Zeeland.

Arie van der Maas

Vitaliteit-Wellness

Economische Structuurversterking

Impuls heeft samen met het Kenniscentrum Kusttoerisme van de Hogeschool Zeeland en NHTV internationale hogeschool Breda in juni 2008 een projectplan ingediend voor de subsidieregeling 'Pieken in de Delta' om het toerisme in Zuidwest Nederland een stevige impuls te geven. Het project ' Vitaliteit-Wellness. Een zee van kansen' richt zich op het ontwikkelen van een passend wellness concept voor de Zuidwestelijke Delta.

Met het project wil Impuls samen met ondernemers en kennisinstellingen in de regio de ambitieuze en inspirerende agenda van het eerdere Pieken in de Delta project 'Terug naar de Kust' vertalen in een concreet investeringsprogramma voor de Zuidwestelijke Delta. Een aaneenschakeling van meerdere toeristische componenten in dit gebied ontbreekt.

Volgens Impuls is er grote winst te behalen bij het realiseren van samenhang. Door nieuwe en bestaande initiatieven te koppelen en te ondersteunen, streeft Impuls naar gemeenschappelijke toeristische innovatie op het gebied van vitaliteit en wellness in Zuidwest Nederland. Impuls wil met het programma een verbindende schakel vormen tussen individuele ideeën, plannen en kennis. Impuls zal gemeenschappelijke investeringsprojecten stimuleren, door bijvoorbeeld begeleiding te bieden bij het uitwerken van concrete projectvoorstellen voor financiering

Over twee jaar moeten zo investeringsplannen met een volume van minimaal twaalf miljoen euro zijn ontwikkeld. Voorbeelden van projecten zijn de realisatie van een luxe wellness resort met een vier sterren verblijfsaccommodatie bij Kamperland. Verder is er uitbreiding van campingfaciliteiten met beauty behandelingen en wellnessafdeling. Ook worden regionale producten ingezet voor cosmetische doeleinden. In samenwerking met het Kenniscentrum Kusttoerisme wordt een leerbedrijf ontwikkeld om studenten in praktijk te trainen en daardoor de werknemers van de toekomst enthousiast te maken voor deze sector. De nieuwe vitaliteit-wellness markt biedt, mits kwalitatief goed ingevuld, perspectiefvolle banen voor jongeren.

Wies Buysrogge

InnoGo!

Economische Structuurversterking

Impuls is er ook voor startende ondernemers. Met InnoGo! werd in 2008 de basis gelegd voor een project dat (techno) starters in Zeeland stimuleert een winstgevende onderneming op te richten. InnoGo! heeft de ambitie om dertig nieuwe ondernemingen in heel Zeeland te starten vóór 2012.

Een belangrijk onderdeel van InnoGo! is het opzetten van een scouting- en screeninginstrument waardoor kansrijke starters in een vroegtijdig stadium ontdekt kunnen worden en zo naar de mogelijkheden van InnoGo! worden geleid.

Martin de Klerk

Met InnoGo! ontwikkelde Impuls, in samenwerking met de Hogeschool Zeeland, in slechts enkele maanden tijd een project dat rijp was voor een aanvraag tot financiële ondersteuning. In totaal werd meer dan een miljoen euro subsidie van het ministerie van Economische Zaken binnen gehaald. Dit komt onder andere via het verstrekken van achtergestelde leningen aan de startende ondernemers ten goede. Daarnaast worden starters op een praktische manier geholpen bij het beschermen van intellectueel eigendom, het introduceren in een netwerk van klanten, coaching en huisvesting.

InnoGo! is een Zeeuws-breed project. In alle delen van de provincie zullen zogenaamde 'broedplaatsen' worden opgezet waar startende ondernemers van elkaars kennis kunnen profiteren en gezamenlijke voorzieningen kunnen delen. Deze broedplaatsen worden bijvoorbeeld op de Kenniswerf in Vlissingen en op het Technopark in Schoondijke concreet ingevuld.

World Class Maintenance

Economische Structuurversterking

Zuid-Nederland wordt gekenmerkt door kapitaalintensieve industrieën en gespecialiseerde onderhoudsbedrijven. Het belang van professioneel onderhoud van de kapitaalgoederen wordt steeds groter. Behalve ondernemingen onderkennen ook het onderwijs en de politiek de toegevoegde waarde van de onderhoudssector.

In 2008 heeft Impuls zich, samen met partners, sterk gemaakt om Zeeland als onderdeel van Zuidwest Nederland als maintenance 'hot spot' op de kaart te zetten. Zo is door Impuls gewerkt aan het ontwikkelen en realiseren van het Programme Office World Class Maintenance. In dat project, goedgekeurd door OP Zuid, wordt de nadruk gelegd op het ontwikkelen van business.

Met een sterke procesindustrie draagt Zeeland voor een belangrijk deel bij aan de activiteiten die de komende jaren Zuidwest Nederland profileren als regio voor World Class Maintenance. Verder heeft Zeeland veel in huis om ook voor het thema maritiem maintenance toonaangevend te zijn.

In de tweede helft van 2008 is door Impuls een haalbaarheidsonderzoek voor kansen voor maritiem onderhoud in gang gezet. Voor 2009 zullen de belangrijkste kansen worden uitgewerkt in projecten met bedrijven en kennisinstellingen. Ook voor de procesindustrie zal Impuls met verschillende partijen komen tot vernieuwende projecten.

Aart Bos

Reststroomkoppeling

Economische Structuurversterking

Impuls speelde in 2008 een belangrijke rol bij het interesseren van bedrijven voor het project 'Reststroomkoppeling in de Zuidwestelijke Delta'. In dit project worden aanbod en vraag van reststromen als biomassa, feedstock, restwarmte, stoom, (afval)water en CO₂ in de procesindustrie van Zuidwest Nederland onderzocht. De omvang van het project bedraagt 750.000 euro, waarvan zo'n zeventig procent uit OP Zuid wordt gesubsidieerd. Ruwweg een kwart van de projectkosten wordt besteed in de provincie Zeeland. In dit kader worden reststroom-

koppelingen geïnventariseerd in het havengebied Vlissingen-Oost. Dat betekent dat een overzicht ontstaat van bedrijven die warmte 'te veel' hebben en van bedrijven die hier gebruik van zouden kunnen maken. De tweede stap is voorstellen maken voor koppeling van deze stromen. Naar verwachting zal het project in 2010 zijn afgerond. Ook dit project past prima bij de missie van Impuls, waarin het realiseren van structuurversterkende projecten die bijdragen aan in een alle opzichten innovatieve en gezonde provincie Zeeland, centraal staat.

Energie Conversie Park

Economische Structuurversterking

Impuls heeft zich in 2008 samen met collega ontwikkelingsmaatschappijen in Brabant en Vlaanderen ingezet voor de ontwikkeling van het project Energie Conversie Park (ECP). Dit project past prima bij de ambitie om Zeeland te positioneren als centrale regio voor Bio Based Economy. Het ECP is in staat een breed palet aan specifiek regionaal beschikbare biomassastromen optimaal, decentraal, technisch én economisch rendabel te verwerken tot energie of andere nuttige producten. Het kan daarbij gaan om de combinatie van diverse conversieconcepten op een locatie om rendabel biomassastromen te verwerken. In Brabant, Zeeland en Vlaanderen worden vijf pilots ontwikkeld, waar op termijn ECP's worden gedemonstreerd. Voor Zeeland is met name van belang dat op het terrein van Heros in Sluiskil een pilot is voorzien die binnen het project ook tot fysieke realisatie komt. De betrokken kennisinstellingen zijn VITO, WUR, Universiteit Hasselt, Avans Hogeschool en Hogeschool Zeeland. De totale projectkosten bedragen 2,4 miljoen euro. Voorzienne einddatum van het project is eind 2010.

Laurens Meijering

Balans per 31 december 2008

(voor winstbestemming)

ACTIEF		2008 (in €)	2007 (in €)
 VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	(1)		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		21.384	33.413
Andere vaste bedrijfsmiddelen		<u>83.934</u>	<u>80.486</u>
Som der vaste activa		105.318	113.899
 VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Handelsdebiteuren	(2)	316.878	150.000
Vorderingen op participanten	(3)	242.848	456.666
Belastingen en premies sociale verzekeringen	(4)	0	109.805
Overige vorderingen en overlopende activa	(5)	<u>27.831</u>	<u>18.798</u>
		587.557	735.269
Liquide middelen	(6)	<u>502.482</u>	<u>265.045</u>
Som der vlottende activa		<u>1.090.039</u>	<u>1.000.314</u>
TOTAAL		1.195.357	1.114.213

PASSIEF		2008 (in €)	2007 (in €)
 EIGEN VERMOGEN			
Gepaatst kapitaal	(7)	150.000	150.000
Overige reserves	(8)	77.907	0
Onverdeelde winst	(9)	<u>48.298</u>	<u>77.907</u>
Som der eigen vermogen		276.205	227.907
 KORTLOPENDE SCHULDEN			
Schulden aan participanten	(10)	70.478	300.000
Crediteuren	(11)	165.222	497.260
Belastingen en premies sociale verzekeringen	(12)	119.478	29.780
Overige schulden en overlopende passiva	(13)	<u>563.974</u>	<u>59.266</u>
Som der kortlopende schulden		<u>919.152</u>	<u>886.306</u>
TOTAAL		1.195.357	1.114.213

Winst- en verliesrekening

		2008 (in €)	2-7-2007 t/m 31-12-2007 (in €)
Som der bedrijfsopbrengsten	(14)	2.074.733	729.916
Lonen en salarissen	(15)	400.762	50.510
Sociale lasten	(16)	47.710	4.057
Pensioenen	(17)	46.318	6.452
Overige personele kosten	(18)	94.439	72.965
Uitbestede werkzaamheden	(19)	236.553	40.448
Afschrijvingen	(20)	30.686	4.832
Overige bedrijfskosten	(21)	<u>1.187.405</u>	<u>448.466</u>
Som der bedrijfslasten		<u>2.043.873</u>	<u>627.730</u>
 BEDRIJFSRESULTAAT		30.860	102.186
Rentebaten	(22)	3.218	159
Rentelasten	(23)	<u>-6.446</u>	<u>-3.772</u>
		<u>-3.228</u>	<u>-3.613</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		27.632	98.573
Belastingen	(24)	<u>20.666</u>	<u>-20.666</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN		48.298	77.907

KASSTROOMOVERZICHT	2008 (in €)	2-7-2007 t/m 31-12-2007 (in €)
Resultaat na belastingen	48.298	77.907
Afschrijvingen	<u>30.686</u>	<u>4.832</u>
Cash flow	78.984	82.739
Mutatie vorderingen	147.712	-735.269
Mutatie kortlopende schulden (excl. kredietinstellingen)	<u>32.846</u>	<u>886.306</u>
	<u>180.558</u>	<u>151.037</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	259.542	233.776
Investerings in materiële vaste activa	<u>-22.105</u>	<u>-118.731</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-22.105	-118.731
Uitgifte aandelen	<u>0</u>	<u>150.000</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	150.000
Netto-kasstroom (mutatie liquide middelen)	237.437	265.045
Beginstand liquide middelen	<u>265.045</u>	<u>0</u>
Eindstand liquide middelen¹	502.482	265.045

¹ In de opstelling van het kasstroomoverzicht is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Wat is Impuls?

Impuls is de regionale economische ontwikkelingsmaatschappij van en voor Zeeland. Met aandeelhouders uit overheid (provincie Zeeland, het merendeel van de Zeeuwse gemeenten, Kamer van Koophandel Zuidwest Nederland), onderwijs (vrijwel alle Zeeuwse onderwijsinstellingen) en bedrijfsleven (ABN Amro, Rabobank, Dow, Delta, O.P.P) heeft Impuls een breed en uniek draagvlak. In 2008 sprak verder de gezondheidszorg de wens uit om in 2009 aandeelhouder te worden.

Impuls is gevestigd in Middelburg maar werkt door heel Zeeland en daarbuiten. Impuls wil tot in de haarvaten van de Zeeuwse economische samenleving duiken om daarmee de deels verborgen kracht van Zeeland verder te laten renderen. Samenwerking is daarbij geen keuze maar een noodzaak. In de visie van Impuls kunnen de grote opgaven voor de Zeeuwse economie alleen worden gerealiseerd door bundeling van realisatiekracht. Dat komt tot uitdrukking in de missie van Impuls:

Impuls wil zichtbaar bijdragen aan de ontwikkeling van Zeeland door op vernieuwende en verrassende wijze mensen van binnen en buiten Zeeland met elkaar te verbinden. Dit zal leiden tot nieuwe economische impulsen die Zeeland verder ontwikkelen tot een in alle opzichten innovatieve en gezonde provincie.

Impuls stimuleert en faciliteert (kennis)economische ontwikkelingen op breedst mogelijke wijze. Impuls trekt de kar niet alleen, maar steunt ook op initiatieven vanuit het bedrijfsleven. De organisatie brengt bedrijven en overheden (gemeenten, provincie) met elkaar in contact. De kerncompetentie van Impuls is proces- en projectmanagement. Om gestructureerd van een idee tot een ambitieus en realistisch projectplan te komen, is een heldere fasering nodig waarin draagvlak en haalbaarheid goed onderbouwd zijn.

Kernwoorden:

➤ **Ontwikkelen**

Het opzetten en realiseren van structuurversterkende (cluster)projecten in alle relevante sectoren van de Zeeuwse economie. Naast vergroten van het innovatievermogen en het realiseren van nieuwe mogelijkheden voor business, is ook het toepassen van kennis een belangrijk uitgangspunt

➤ **Vestigen**

Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid voor Zeeland. Impuls ondersteunt vestigers met relevante informatie op gebied van grondprijzen arbeidsmarkt en andere locatiefactoren en introduceert vestigers in de juiste netwerken,

➤ **Financieren**

Impuls brengt goede ideeën en ondernemers in contact met financiële middelen die bedoeld zijn om innovatie te stimuleren. Het project InnoGo!, het Zeeuws Participatiefonds (ZPF) en de innovatieprogramma's Pieken in de Delta en OP Zuid zijn instrumenten die Impuls tot zijn beschikking heeft.

Colofon

Raad van Commissarissen

De Raad bestaat vanaf 2 juli 2007 uit mw. drs. E.P. Lemkes-Straver, dhr. B.J. Groot en dhr. drs. C.L. de Hooge. Voorzitter van de Raad is de heer ir. D. Luteijn. Met ingang van 2008 is als vijfde commissaris benoemd mw. D. Oldenhof, waarmee de Raad compleet is en bestaat uit een elkaar aanvullende mix van relevante ervaring, kwaliteiten en netwerken.

Medewerkers in 2008

Aart Bos, Els Brouwer, Wies Buysrogge, Martin de Klerk, Lia Kok, Guido van Liefland, Arie van der Maas, Laurens Meijering, Johanna Nelisse, Mathieu Pasquier, Ed Peerbolte, Koos de Vos en Gerbert van der Wal.

N.V. Economische Impuls Zeeland

Buitenruststraat 225
4337 ER Middelburg
Postbus 6004, 4330 LA Middelburg
Telefoon: 0118 - 67 35 80
Telefax: 0118 - 63 70 59
E-mail: info@impulszeeland.nl
Website: www.impulszeeland.nl

Grafische vormgeving: dewildezeeuw.nl